

SLOVENSKI NAROD

Izdeja vsak dan popoldne, izvzemni redelje in praznike. — Inserati do 30 petti & Din 2.—, do 100 vret Din 2.50, večji inserati petti vrsta Din 4.— Popusti po dogovoru. In eratni davek posebej. »Slovenski Narod« večja letno v Jugoslaviji 144.— Din. za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

ODHOD POKLONITVENE DEPUTA- CJE DRAVSKE BANOVINE

Posebni vlak odpelje jutri točno ob 20.10 iz Ljubljane

Ljubljana, 9. januarja. Vse tehnične in železniško prometne priprave za odhod poklonitvene deputacije občin dravske banovine, ki se v nedeljo 12. t. m. ob 17.30 poklonijo Nj. Vel. kralju Aleksandru, so sedaj končane. Kakor javlja ljubljanska ddirekcija državnih železnic, je po odredbi generalne direkcije državnih železnic definitivno določen vozni red za posebni vlak, s katerim se odpelje deputacija občin in ki bo vozil kot druga garnitura večernega brzovlaka št. 5 proti Beogradu. Posebni vlak bo obstojal iz 8 velikih Pullmannovih vagonov ter bo odšel z glavnega kolodvora iz Ljubljane takoj za rednim brzovlakom točno ob 20.10 jutri v petek 10. januarja. Na postajah od Ljubljane dalje vlak ne bo postajal do Litije, kamor prispe ob 20.41. Nadalje bo posebni vlak obstal na naslednjih postajah: Zagorje ob 20.56, Trbovlje ob 21.01, Hrastnik ob 21.07, Zidani most ob 21.20, Sevnica ob 21.54, Rajhenburg ob 22.09, Videm-Krško ob 22.14, Brežice ob 22.25 in končno Dobova ob 22.33. Od Dobove dalje bo posebni vlak postajal le na križiščih. V Beograd prispe posebni vlak v soboto 11. januarja okoli 9. dopolne.

Senzacionalen uspeh zagrebškega zdravnika

Nova uspešna metoda zdravljenja raka brez operacije

Dunaj, 9. januarja. Dunajska »Dnevnika« poroča o senzacionalnih uspehih zagrebškega zdravnika dr. Štefana Golda, ki jih je dosegel s svojo metodo zdravljenja raka. List imenuje dr. Golda za čudežnega zdravnika in poroča, da je s svojo metodo dosegel naravnost prenenljive uspehe. Zdravniki so bili sprva zelo skeptični, vendar pa so se mogli sami prepričati, ko je znani dunajski profesor Eiseberg uvedel Goldovo metodo na svoji kliniki. V večini primerov je šlo za težka obolenja na raku, pri katerih se je smatrala operacija za edino rešitev. Skoro v vseh primerih pa je po kratkem času nastopilo znatno izboljšanje in tekom šestih tednov je bolzen pojena, tako da je bila vsaka operacija nepotrebna. Metoda, ki jo uporablja dr. Gold, proučujejo sedaj svetovne kapacite in v kratkem bo mednarodni zavod za proučevanje raka izdal svoje mnenje o tem načinu zdravljenja. V dunajskih zdravniških krogih smatrajo dr. Goldovo metodo za velik uspeh na polju pobiranja raka.

Ameriški tisk o pomorski razorožitveni konferenci

Ameriški listi napovedujejo ugoden uspeh pomorske razorožitvene konference

Washington, 9. januarja. Ob prijihodu ameriške delegacije na pomorsko razorožitveno konferenco v Londonu objavlja ameriško časopisite dolge članke, v katerih naglaša veliko važnost tega izrednega dogodka. Listi pišejo, da je le redkokdaj kaka ameriška delegacija s takim optimizmom in v takšno ugodno ozračju odpotovala iz Amerike. Ameriška delegacija bo skušala omejiti število oklopnic, križark in podmornic ter doseči popolno paritetno v Angleji v vseh vrstah vojnih ladij. Kljub velikemu optimizmu časopisa in ameriške javnosti pa se ameriška delegacija zaveda, da lahko pride nenadoma do komplikacij, ki morejo razbiti vse upe v sedanjem trenutku. Razen maloštevilnih pristašev močnih bojnih mornaric, ki prorokujejo neuspeh pomorske razorožitvene konference, priznava vse ameriško časopisite brez razlike veliko nalogu ameriške delegacije na pomorski razorožitveni konferenci in želi ameriški delegaciji popoln uspeh. »Times« piše, da odnaša ameriška delegacija v London že vjele in trudnijo vseh onih, ki skupno z ameriškim predsednikom Hooverjem verujejo, da je rešitev velikega vprašanja varnosti in miru sveta odvisna od izida pomorske razorožitvene konference v Londonu.

Gandi o bojkotu Anglije

Gandi napoveduje bojkot angleškega blaga in splošno stavko v angleških podjetjih v Indiji

London, 9. januarja. Iz Kalkute javljajo, da so indijski nacionalisti pričeli intenzivno delati na organizaciji vsemarnednega odporja proti angleški nadvladi. V smislu sklepov vseindijskega kongresa so mnogi indijski odločniki odložili svoja mesta, ki so jih zavzemali v pokrajinskih zbornicah in v upravi. Znani voditelj indijskih nacionalistov Gandhi pa je včeraj izjavil, da bo v par mesecih organiziran splošen bojkot proti Angliji. Prva stopnja tega bojkota bo ta, da bo indijsko prebivalstvo ustavilo plačevanje davkov. Gandhi bo pričel to akcijo najprej v velikih pomorskih centrih, nato pa tudi v notranjosti Indije. Ustaviti plačevanje davkov bo sledil bojkot vsega blaga, ki se uvaža iz Anglije, če bo treba, pa bo indijsko delavstvo ustavilo tudi delo v vseh angleških podjetjih. Na ta način upajo indijski nacionalisti, da bodo prisilili Anglijo k kapitulaciji, ali pa vsaj opozorili svetovno javnost na indijski problem in si po tej poti izvojevali samostojnost.

Znižanje obrestne mere Angleške banke

London, 9. jan. AA. V bankih krogih se zatrjuje, da bo angleška banka ponovno znižala obrestno mero od 5 na 4 in pol odstotka.

Vulkanski izbruhi

Newyork, 9. januarja. Pri ognjeniku Montepelier na otoku Martinique se opaža zopet močnejše delovanje.

Počas kitajskih vtašev

Nanking, 9. januarja. AA. Vlade čete so izvojevale sijajno zmago nad uporniki v provinci v pokrajini Hanan. Nacionalistične čete so ujele nad 10.000 upornikov.

Žrtve železniške nesreče

Pariz, 9. jan. AA. Po poročilu iz Maroka je bilo pri katastrofi železniškega vlaka na mostu reke Nador 19 mrtvih in 25 ranjenih.

Daruite za Jugoslovensko matico

Komunistični izgredi na Poljskem

Varšava, 9. januarja. AA. Komunisti v Černovi so priredili veliko manifestacijo, čeprav jo je policija prepovedala. Ker so komunisti začeli z nasilnostmi, je moralna policija uporabiti orožje. Več oseb je bilo ranjenih. Nemiri so bili zlasti hudi v nemškem delavskem okraju, kjer pa je bil mir kasno v noč vzpostavljen.

Besedovski obsojen zaradi poneverbe

Moskva, 9. januarja. Vrhovno sodišče je obodilo bivšega sovjetskega poslanškega svetnika v Parizu Besedovskoga zaradi poneverbe državnega denarja na 10 let jeve. Zaradi velezidje se bo vršila še posebna razprava.

Francija zahteva jamstvo za nemške reparacije

Sankcije za slučaj sabotaže Youngovega načrta — Incident med Tardieujem in nemško delegacijo poravnana — Vzhodne reparacije

Haag, 9. januarja. Včeraj so se vršili med raznimi delegacijami živahnji razgovori o rešitvi raznih vprašanj. Razen tega so strokovnjaki proučevali besedila raznih tehničnih vprašani, ki niso bila še rešena. Francoska delegacija je sporocila nemški delegaciji vsebino note, v kateri so reasumirane v splošnem misli o organizaciji uradiščnega režima, ki bo veljal odseki za Nemčijo in države - upnico. Danes bo razpravljala nemška reparacijska komisija o vprašanju sankcij in bo proučila pozole mobilizacije prvega obroka reparacijskih plačil. V petek bo nemška delegacija podrobno razpravljala o protokolu končne ureditve reparacijskega vprašanja. Dne 12. januarja se sestane izreden odbor, ki bo rešil vprašanje mednarodne repacijske banke. Nemčijo bo zastopal dr. Schacht. Med tem bo skušala komisija za vzhodne reparacije rešiti vprašanje madžarskih reparacij. Odbor bo za vzhodne reparacije bo razpravljal o tem vprašanju v soboto. Splošno se meni, da bo haška konferenca v kratkem končala svoja dela.

London, 9. januarja. Haški dopisnik Timesa poroča iz Haaga o francoskem predlogu glede sankcij za primer sabotaže Youngovega načrta s strani Nemčije med drugim:

»Predlog obsega sedem s strojem pisanih listov in predloga med drugim naslednjo proceduro:«

V primerih, kjer bi posvetovalni odbor Mednarodne banke ne mogel dovoliti moratorija za nemška plačila, se izroči vsa zadeva v presolo mednarodnemu razsodšču. Če mednarodno razsodstvo po proučitvi vse zadeve odkloni moratorij, imajo države - upnico pravico, da se poslužijo vseh komercialnih sredstev za izplačilo svojih tiskov. Če pa bi se izkazalo, da je v Nemčiji na krmilju ekstremna vlada, ki bi prezirala in sabotirala določbe Youngovega načrta, pa imajo države - upnico prosti pot, da se poslužijo pravic, ki imajo tudi dvorevanska mirovna pogodbi ter da zavzemajo zasedo Porenje in če treba tudi se drugo ozemlje, da na ta način prisilijo Nemčijo k izpolnjevanju prevzeti obveznosti.«

V nemških krokih je ta predlog izrazil v prejšnjem nerazpoloženju, vendar pa upa-

200 vagonov bencina zgorelo

Moravska Ostrava, 9. januarja. Veliki požar v rafineriji petroleja v Přívozu, ki je uničil večilo raznih sredstev in povzročil ogromno škodo, so mogli omejiti še včeraj v dopoldanskih urah. Požar je uničil vse tri objekte rafinerije, v katerih se je izdeloval parafin. Razen tega je postal žrtvo plamenov 200 vagonov bencina. Delavec, ki je povzročil požar na ta način, da je zagnal proč gorečo cigareteto, leži težko ranjen v ostravski bolnici. Ogromno škodo, ki znaša več milijonov, še niso mogli točno prečeniti.

Pred stavko gledališč v Franciji

Pariz, 9. januarja. AA. Ravnatelji pariških gledališč in kinov so sklenili protestati proti previsokim občinskim takšam, ki ogrožajo gledališča obrate. Najvišje takše je uveljal občina v Lyonu. Ako bo občinski svet v Lyonu potrdil te takse na svoji prihodnji seji dne 13. januarja, bo zvezra gledališč brzko zaprla gledališča v Lyonu in po potrebi tudi v ostalih mestih Francije.

Nemiri v Mali Aziji

London, 9. januarja. AA. Iz Basoraha poročajo, da angleška letala in okoljni avtomobili nadzorujejo mejo Iraka, da preprečijo vpade upornikov. Plemenita v okolici Haferja so se upira proti kralju Hedžisu in Soudnu, ki pa jih je premagal. Uporniki se skušajo sedaj rešiti z begom iz Iraka. Angleščete so razočarile veliko število upornikov in prijele njihov voditelj Ibn Mashura.

Borzna poročila.

JUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.78, Berlin 13.485—13.515 (13.50), Bruselj 7.8838, Budimpešta 9.8932, Curih 10.914 — 10.974 (10.959), Dunaj 7.93.90—7.95.90 (7.95.4), London 274.90—275.70 (275.30), Newyork 56.33—56.53 (56.43), Fariz 223.25 Praga 166.78—167.58 (167.18), Finska 294.50—296.50 (295.50).

Inozemske borze.

Curih: Beograd 9.1362, Pariz 20.275, London 25.1225, Newyork 515.87, Milaan 26.98, Berlin 123.18, Sofia 3.72, Praga 15.255, Varšava 57.75, Budimpešta 90.275, Bukarešta 3.07, Dunaj 72.58.

Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije v Ljubljani

Ljubljana, 9. januarja. Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije, ki z današnjim dnem dopolni svoje 30. leto, je Ljubljana proslavila dostojno. Z vseh hiš v mestu so planale državne zastave; razpoloženje v mestu je bilo prazniško. Snoči in davi je bilo z Ljubljanskega grada oddanih 21 topovskih strelcev, dopoldne ob 9. pa je bila najprej svečana služba božja v kapeli vojašnice Vojvode Mišića. Službo božjo je opravil prota Dimitrije Janković, prisostvovali pa so ji ban inž. Dušan Sernek, podban dr. Pirkmajer, komandan dravške divizijske generalni Tripković, župan dr. Puc, številni zastopniki v predstavniki raznih občin, mnogo častnikov ter veliko pravoslavnega občinstva.

O 10. je v stolnici daroval slovensko službo božjo škofov Rožman ob številni asistenci. Službe božje so se udeležili ban inž. Sernek, podban Pirkmajer, divizijski general Tripković, župan dr. Puc, vsi tukajšnji konzuli, zastopniki raznih državnih uradov, predstavniki magistrata, častniki ljubljanske garnizije, mnogo rezervnih oficirjev ter številno občinstvo. Med službo božjo je na koru sviral oddelek vojaške godbe, pred cerkvijo pa je bil postavljen častna četa. Maša se je končala ob 11. načar, ki je bil v vladni palati sprejemal čestitke posameznikov in deputatov.

Motorno kolo ukradeno

Ljubljana, 9. januarja. Izpred gostilne Košak je snoči neznan kolesarski tat ukradel motorno kolo »Harley Davidson« št. 15.771, vredno 22.000 Din. Motorno kolo je bilo last slikarskega mojstra Josipa Marna iz Hradeckega vasi. Tat je izpred gostilne izginil brez sledu.

Pomoč!
Žena v plamenu
(Olga Čehova)
Samo v KINU DVOR.

Počastitev spomina dveh žrtev planin

Rodbini Herberta Brandta in Ernesta Bratiča sta se snoči v evangeliski cerkvi poklonili njunim manom

Ljubljana, 9. januarja.

Sinoči sta družini na severni steni posrečnih idealnih planincev Herberta Brandta in Ernesta Bratiča pripredili v župniški dvorani evangeliske cerkvene občine g. Brandt s pretresljivim govorom:

»Nerazdržljiva sošeda faustovskega stremiljenja človeka v višini, udejstvovanje najplemenitejše radosti prirode in višini, je groza smrti. Vse dobre telesne in duševne lastnosti človeka večkrat odpovedejo pred silami prirode, ki brez cilja in namerne le po svojih zakonih ogrožajo ali uničijo življenje planincev.

Planinska radost, ki drugače naše življenje lepsa in povisuje, je bila torej povod tragični katastrofi v Triglavski severni steni, ki nam je iztrgala dva nadbudsna otroka, zastopnika idealov svojih staršev, ki so se v njih pomladili.

Herbert in Ernst! Če vajin vidim, kako polna svežega življenja v mladostnem veselju gledata na nas, mi je pri srcu, kater bi nam naročala živeti vedno visoko vzravnano, čisto in veselo življenje; naša dolžnost je pa živeti po vajinah načelih, ki jih nista nikdar pridigala, temveč kot pristna in prava človeka vedno živel: zdravo in pokonci!

Velik je bog planin: vzgaja le čiste in velike ljudi. In občutek brezposojne čistoty

sti je moral imeti vsakdo tudi napram vama. Prepiran sem, da sta v resnično osvojujočem in povzdigujočem planinskem svetu, v njegovih veličastnih krasotah, doživel marsikatero uro religioznega prevezeta.

Odšla sta, kakor junaka vseh epov: polna moči na pohodu in solncu kot zvezda prijetelja in sobočnika! Prav tako živi tudi vajino telesno bitje še nadalje v višini, ki sta jo vedno tako zelo ljubila: v svitlobi in radosti. Ce hočemo živeti po vajinom zgledu, moramo živeti tudi tu vama enako in ostati vedno močni.

V vsej planinski veličini stoji vajina slika pred nami — nikdar se ne postara in vedno enaka, kakoršna sta nam bila ljuba — kakor dragocen spomin, nemlinjiv kakor planine same, kamor vaju je vlecko s tajanstvenim čarom! Slava vajinemu spomini!

Besede moža, ki ga ni mogla stresti niti smrt nad vse ljubljenega sina, te ponosne besede starega planinca, ki je živel po svojem geslu: Zdravo in pokonci!, so prevesle vse navzoč v globino srca. Tudi on je heroj!

Po govoru se je svečanost nadaljevala s pesmijo v spomin Herberta, ki jo je čustveno zapela ga Emilia Vodiček-Kora, g. Heli Modic je pa čital globoke Hoekove planinske pesmi. Nato je g. Adolf Kordin zapeč Še pesem v spomin Ernesta, nakar so svečani akordi harmonija zaključili žalno svečanost, ki so se z vidičnim ganotjem udeležili sorodniki in veliko število Herbertovih in Ernestovih priateljev planin-

cev.

Čezposejni mladi delavci
Stalež v ogrevnici znaša zdaj od 15 do 50 brezposebnih. Najbolj žalostno je, da so to večinoma mladi ljudje. Najmlajši med njimi je star 17 let, najstarejši 32 let. Stalnih gostov v ogrevnici je okoli 35. Ni še meseč dni odkar je bila otvorjena mestna ogrevnica in že ima lep kader gostov, ki so živ dokaz naših žalostnih družbenih razmer. Koško jih pa še pohajkuje v okolici po supah in brlogih! Ko bo termometer kazal 20 stopinj pod nivo, bo naval na ogrevnico seveda še večji. Nadzornik pravi, da se bo število njegovih tičev še podvojilo preko zime in bo treba prične dvigniti za eno nadstropje.

Stanovanjske odpovedi v Ljubljani

Pri okrajnem sodišču v Ljubljani je bilo lani vloženih 1418 sodnih odpovedi stanovanja. Večinoma so bila odpovedana stanovanja z manjšim obsegom, zlasti večko je bilo odpovedanih stanovanj z eno sobo in kuhinjo, kjer so stanovale stranke, ki niso bile začitene po stanovanjskem zakonu. Veliko je bilo tudi število odpovedi stanovanj z dvema in tremi sobami, prav malo pa s štirimi in več sobami. Mnogo stanovanj je bilo odpovedanih siromašnejšim slojem, ki niso mogli zmagovati vloskimi najemom. Mestna občina je bila primorana odpovedati stanovanja v mestnih hišah nekaterim strankam, ki že deli časa niso plačevali najemnine.

Nad 90 % odpovedi je sodišče upoštevalo ter ugodilo hišnemu posestnikom, ostale odpovedi je pa zavrnilo, ker so bile dočne stranke še zaščitene.

Primeri sodnih deložajev so bili lani redki. Deložaj je bilo manj tudi zato, ker se je stanovanjskemu uradu mestnega magistrata posrečilo izposlovati prizadetim strankam zasilna stanovanja, ali pa so jima pohištvo začasno shranili v skladišču.

Letos je bilo že prve dni januarja veliko povpraševanje po stanovanjih. Mnogi najemniki si izbirajo druga prikladnejša stanovanja; mnogo državnikov uradnikov se je naselilo v Ljubljani, ko je bila koncem decembra organizirana bomska uprava. Zanimivo je, da je bilo včeraj pri okrajnem sodišču vloženih le 10 stanovanjskih odpovedi, dočim jih je bilo lani v tem času že nad 100. Do 8. februarja lani je bilo vloženih pri okrajnem sodišču 500 stanovanjskih odpovedi.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Peruškova razstava v Ameriki

Umetniške razstave pri nas običajno zelo slabo posrečajo. Če običeje razstavo v enem mesecu okoli 1000 posetnikov, je to že zelo velik obisk. Nedavna razstava »četrte generacije« pri Žalti na Dunajski cesti je bila glede obiska izjema, vendar ne smemo prezreti za naše težke, gromote razmere precej važnega dejstva, da je bil vstop prost. Zdi se, kakor da gine tudi pri nas čedalje bolj zanimalne za oblikovalčo umetnost. Eden važnih vzrokov bo morda, da oblikovalči umetniki v današnji dobi povpraševanja in ponujanja premalo opozarjajo naše.

Amerika nam je obljubljena dežela tudi za umetnost. To naziranje je zmotno, kadar je razvidno iz poročil raznih evropskih izletnikov, ki so se mudili tam v študijske svrhe. Zapiski »dvorcega reporterja« Egoна Erwina Kischia, ki se je pred kratkim vrnil iz novega sveta, so naravnost porazni za ameriško mentalitet. Knjige najboljših avtorjev, takor n. pr. Dreiserja, se tiskalo komaj v 10.000 izvodov, dočim znaša našla pustolovskih in detektivskih roznakov obiskurnih pisateljev do milijon izvodov in včasih že več.

Kakor nam poročajo iz Pittsburgha, se je včasih tam razstava našega rojaka Peruška, katerem je »Slovenski Narod« ob prilikah otvoritev ljubljanskega velesema, ko je umetnik obiskal staro domovino, že obširno poročal. Razstava se je bolj slab obnesla, dasi je bilo pričakovati večjega uspeha. Pittsburgh je velika jugoslovenska naselbina (največ je Hrvatov), kjer živi na tisoče Slovencev in Hrvatov, vendar je razstava obiskalo le okoli — 450 ljudi.

Perušek je razstavljal 52 najnovejših del, izmed katerih je prodal 10. Z razstavo je imel 250 dolarjev stroškov, prejel pa je na vstopnino 90 dolarjev, za prodane slike pa 620 dolarjev.

Slike so kupili naslednjini znani rojaki in društva, ki se zelo zanimajo za vse, kar je našega: Frank Eržen »Cvet z vrtu«, Hrvatska bratska zajednica »Na Bledu«, društvo Postojnske jame št. 136 SUPJ »Ob Savici« in »V gorah«, John Dekleva »Otoki«, Etbin Kristan »Kmetski dom«, Gerbo Baž »Vrtni cvet«, Frank Štrebeli »Kranjska gorica«, Slovenški dom »Jezero in borce« in J. Karoga skico »Slovenska vase«.

Z novo slikarsko razstavo večinoma ameriških motivov v Ameriki se sedaj intenzivno pripravlja akademistički slikar profesor Božidar Jakac. Sedaj se muudi že deli časa in se pobaran, s tem si je rešil vsaj golo življenje. »Dokler sem se držal sem stradal in trpel, zdaj, ko sem baraba, vsaj lačen nisem in spim v suhem in na toplem!« se je izpovedal. S temi besedami je označil ne samo svojo, temveč usodo tisočev vsem znancem in Slovencem strečeno novo leto.

Znižanje dopolnilnega zemljiškega davka

Davčna uprava Ljubljana - mesto objavlja poziv za vložitev prijav za znižbo dopolnilnega davka zemljarine v zmislu zakona o izprenembah in dopolnitvah z dne 22. junija 1929.

Davčni zavezanci, ki imajo pravico za znižbo dopolnilnega davka, morajo predložiti te prijave do 31. t. m. brez pravice do nadaljnega podaljšanja roka v smislu člena 4 zak. o neposrednih davkih.

Dopolnilni davek se zniža pod naslednjimi pogoji:

- da se davčni zavezanci izključno bave samo s kmetijstvom,
- da obdelujejo svoje posestvo sam s članji svoje družine,
- da ima v domačem skupnem gospodarstvu več kakor pet rodbinskih članov,
- da dopolnilni davek k zemljarini ne presegne 5000 Din.

Da vloži prijavo v odrejenem roku na predpisanim obrazcu.

V smislu zakona se za člane skupnega domačega gospodarstva po tem zakonu ne morejo smatrati

- osebe, ki so stalno odstotne.

Za stalno odstotne se ne smatrajo osebe, ki bivajo izven doma zaradi odslužitve kadrskega roka, šolanja, zdravljenja itd.

- osebe, ki se bavijo ali poleg kmetovalstva ali izključno z obrtom, industrijo ali drugim pridobitnim poslovanjem ali s samostalnim poklicem, ki je zavezan pridobnini,
- osebe, ki so v razmerju stalne javne ali privatne službe,
- žene in otroci oseb, omenjenih v točkah 2 in 3,

- hišno služabništvo in nameščenci.

Prijave se morajo vložiti pri pristojnem občinskem oblastvu, torej v Ljubljani pri mestnem magistratu na predpisanim obrazcu, kateri se dobi pri pravkar omenjenem oblastvu. Prijavo mora vložiti zavezanci zemljarine. Prijavo zamore vložiti tudi pooblaščenec, priložiti pa mora tozavno pooblaštilo.

Na zahtevo davčnega zavezanca mora izpolniti prijavo pristojno občinsko oblastvo po izpovedbah zavezanca.

Prijave, ki se predložijo po preteklu odrejenega roka, se za znižbo dopolnilnega davka ne bodo upoštevale.

Za resničnost števila članov skupnega domačega gospodarstva, kakor tudi za podatke po točkah 1—5 je poleg davčnega zavezanca odgovorno tudi občinsko oblastvo.

Davki potujocih podjetij

Obrati, ki se ne vodijo v stalnem lokalu, nego s hodo hiše in od kraja do kraja n. pr. krošnjarji, torbarji, cirkusi, potujajoči gledališča, panorame, potujoci fotografi, sejmariji, prodajalci cvetk, igrači po ulicah in lokalih itd. so zavezani plačevati davek pod podjetij, obratov in samostalnih poklicev po členu 42, druga skupina, točka 3 zakona o neposrednih davkih in pravilniku k temu zakonu.

Nezavisoč od čistega dohodka plačujejo navedeni ta davek še pred začetkom poklica. Davek znaša za davčnega zavezanca samega na leto 60 Din in za vsakega pomolnika po 30 Din.

Ce izvrševalc navedenih obratov pomočni tekmovalci navedenih obratov po točkom tekmovalci, ki mu počitajo v obratu, plača naknadno za vsako takoj osebo po 30 Din. ne pa tudi v takih primerih, če samo menjajo pomočnika.

Davek za omenjene obrate se plača v prvi polovici leta, preden se začne izvrševati poklic in sicer v celotnem letnem znesku, če pa se začne poklic izvrševati še v drugi polovici leta, pa se plača davek v polovici letnem znesku. (čl. 148 omenjenega zakona o neposrednih davkih in pravilnika k temu zakonu).

Uvodoma omenjeni davčni zavezanci, ki se zavoljo brez potrdila o plačanju davku, plačajo poleg rednega daveka po čl. 59 zakona o neposrednih davkih še enak znesek kot kazenski.

Obrati, ki se ne vodijo v stalnem lokalu, marče s hodo hiše in od kraja do kraja, se pozivajo na pravni predstavnik, občinsko oblastvo na predpisani način potrditi vplavoča davka z označbo točne dobe za katero je davek plačan.

Vsi izvrševalci obratov, ki se ne vodijo v stalnem lokalu, marče s hodo hiše in od kraja do kraja do kraja, se pozivajo, da izpolnijo svojo davčno dolžnost in plačajo tudi takoj, da se izognete kazenskemu posledicam, predvidenim v členu 139 omenjenega zakona o neposrednih davkih.

Prosleta

Drama

Cvrek za pečjo v ljubljanski drami. V soboto zvečer bo premjera Dickensove dramatizirane božične povesti »Cvrek za pečjo«. Komедija je polna toplega občutja, zdravega humorja in prave pesniške lepote. Ljubezen in dobrota, prirodna preprostost, zmagovala vedrost in otožna milina, ki prevevajo to nadvej ljubljene delce, so si osvojili povsod v vsej duši poslušalcev. Sodelujejo gospe Šaričeva, Vitanova, Mira Danilova, Medvedova in g. Cesar, Kralj, Skrbnišek, Gregorin, Režira g. Ciril Dobec.

Gospe Šaričeve fantaziji »Cvrek za pečjo«, neveke točke pa je vglasbil H. Švec. Predstava je izven abonemente, na kar občinstvo še posebno opozarjam.

Vstopnice rezervira dnevna blagajna (tel. stev. 2231).

Opozarjam na nočnojobjeno vprizoriščev Jankovičeve intimne drame »Brez ljubezin in zgošči« in g. Lavarjem in drugimi. Predstava se vrši za abonente redna.

Opera

Radi obdelosti g. Marčeca je bila snoči potrebna spremenna repertoarja. Na mestu Valkire je bila vprizorjena opera Svanda dudak.

Danes se pojde Zellerjeva opereta »Tičar za abonom E. Lepa« in lahka glasba, živo dejanje in dobra izvedba privlačijo od predstave do predstave več občinstva. Zasedba običajna. Nastopajo ga Poličeva, gd. Majdičeva, ga. Balatkova, gd. Sternišča, Peček, Povhe, Simončič, Sekula, Rus in drugi. Dirigent g. H. Svetel, režiser g. Povhe.

V soboto se vprizori prvič v letosnjem sezonu Nedbalova opereta »Poljska krije z gospo Poličevo, gospo Balatkovo, gd. Sterniščo, Jankom, Rusom, Maroltom in drugimi. Predstava dirigira ravnatelj Polič, režira g. Povhe. Opereta se vrši izven abonmana pri znižanih cenah.

Gostovanje slovov in nejške skupne skupne plesne v pevske skupine »Escudo« v ljubljanski operi. V sredo, dne 15. t. m. nastopi v ljubljanski operi slavni ansambel španske trupe Escudo, ki gostuje sedaj po celni Evropi ter je imela predvsem v Parizu naravnost kolosalen uspeh. Skupina Escudo bo gostovala tudi v Zagrebu in Beogradu in na povratku v Francijo v Ljubljani. Ima izredno interesantno v občinstvu in v prakso je prekrasno garderobo. Predpredava vstopnice za to gostovanje bo ob sobotu dalje pri dnevnih blagajnih v operi. Natančen spored javimo jutri.

Sentjakobski oder

»Pred porok« je naslov burki, ki jo vprizori Sentjakobski oder v soboto 11. in v nedeljo 12. januarja. Vodilno vlogo dobraga profesorja Ahačiča igra g. Lavrič. Burka je velezavljena vsej

Dnevne vesti

— Nova registracija motornih vozil. V smislu novega zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna področja se po naredbi ministrstva notranjih del z dne 12. decembra 1929 spremeni tudi dosedanja označba motornih vozil skladno z novo upravnim razdelitvijo kraljevine. Dravska banovina ima sedaj znak razlikovanja 2 z letnico izdaje tablice. Vsi lastniki motornih vozil morajo vsaj do 1. februarja 1930 prosliti pri pristojnem srednjem načelu (upravi policije v Ljubljani), predstojništvu mestne policije v Mariboru, predstojništvu mestne policije v Celju, sreski izpostavi v Škoji Loka, za dodelitev novih evidentnih tablice. Prošnji, ki se vloži na uradni pogiv je že torej takse prosta, je treba pričeti dekret o dodelitvi dosedanja evidentne številke in dokazilo plačani taksi za leto 1929 in 1930, kolikor je slednja taksa do dne prijave že zapadla. V prošnji je treba navesti tudi vse spremembe, ki so nastale po zadnji prijavni, osobito pa ime, priimek, poklic in stalno bivališče (cesta ulica, h. štev.), lastnika ali posestnika objekta, iste podatke za Štefana ter stajališče objekta (garaža) z označbo točnega naslova garaže (kraj, cesta, ulica, h. štev.). Po plombiranju novih tablice, se morajo oddati stare tablice dotedanemu oblastniku. Za nove objekte ali pri bistvenih spremembah n. pr. ob predelavi osebnega avtomobila v tovornega je treba napraviti prijavo po obrazcu, ki se dobi pri omenjenih prvostopnikih oblastnikov. Znake naše kraljevine za mednarodni promet, ki je bil dodeljen SHS, je od slej Y (ipsilon) sredi bele ovalne tablice.

— Plakatni osnutki za ljubljanski velesejem. Uprava ljubljanskega velesejma je razpisala natečaj za plakatne osnutke za X. med. jubilejni velesejem, vseživočno šumarsko in lovsko razstavo in za spominski diplome razstavljalcem. Ocenjevalna komisija je prisodila nagrade sedečin avtorjem: Osnutki za jubilejni velesejem: I. nagrada Dinn 2000 g. inž. arh. Janko Omahen (geslo Plakat). II. nagrada Dinn 1000 grafik Evgen Sajn (geslo Crtal). III. nagrada Din 500 inž. arh. Serajnik Domicijan (geslo Zmaj). Po Dinn 300 so se odkupili osnutki geslo A. B. C. D. (S. Skružni), Orjem (prof. A. Širk, Sv. Lenart). Vrh grajskega stolpa (inž. arh. Emil Navinšek). Nagrada za spominsko diplomino v znesku Din 1000 je bila prisojena grafiku Evgenu Sajnu, geslo 1492. Dopolnilni osnutki za vseživočno šumarsko in lovsko razstavo ne ideino ne v izvedbi ne odgovarjajo namenu in so bili zavrnjeni.

Očarljiva in temperamentna
Anny Ondro
kazuje v monumentalnem
velefilmu
»NASILSTVO«
zičin posilstva z umorom.
Prosi se rezervirati pravočasno
vstopnice! Telefon 2730
Ob 4., četr na 7., pot 8. in 9.
KINO LJUBLJANSKI DVOR.

— Tuški promet v Splitu. Split je posetilo kar 30.740 tujecev, od teh 19.895 naših državljanov. Avstrijev je bilo 2573, Čehov 1350, Nemcev 3787, Italijanov 582, Angležev 266, Poljakov 246, Madžarov 232, Američanov 141, Francuzov 98, Portugalec 48, Švicarjev 47, Romunov 29, Dancev 21 itd. Všetki pa niso tuji, ki so potovali skozi Split ali ostali v mestu samo en dan. Tudi džaške ekskurzije niso všeč.

— Izseljeniški dom na Sušaku. Ministrstvo socialne politike je dalo Sušaku 1.700.000 Din brezobrestnega posojoča, katerega bo morala občina odpeljati v 25 letih. Posojilo se porabi za izseljeniški in delavski dom. Mestna občina bo prispevala 500.000 Din.

— Otvoritev telefona Raka. Dne 13. decembra 1929 je bila pri pošti Raka otvorena javna telefonska govornilnica.

— VI. vinski sejem v Središču se vrši v običajnih zadružniških prostorjih pri g. županu M. Rakusa v Obrežu, v torek dne 21. t. m. ob 11. uri dopoldne. Na kolodvoru bo do sani, oziroma vozovi in avtomobili na razpolago iz celega ljutomersko - očnogoskega vinskoga okoliša, se vladljivo vabijo vsi, ki se zanimajo za staro in novo ljutomersko vino, da stopijo na tem sejmu v direktni stik z producenti, ki jim jamčijo za pristno kapljico po najnižji in dnevnini ceni. Za topla jedila bo poskrbljeno. Na svidjenje torej v torek 21. t. m. na vinskem sejmu v Središču.

— Rajhenburg. Pomladek Rdečega kriza v Rajhenburgu priredil za šolsko mladino v nedeljo, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne sklopčno predavanje o oceanskem paratu in pravljico »V deveti deželi«. Zvezec ob pol 20. uri priredi Sokol v svoji dvorani predavanje o grozoti svetovne vojne. Vabilo šolsko mladino, da se udeleži tega predavanja, ravnotako pa odrasle, da posjetijo večerno predavanje.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprenemb. Včerajšnji dan je bil v znanimenju megle, ki je zagrljala z redkimi izjemami vso našo državo. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 12, v Mariboru 0, v Ljubljani —0,2, v Sarajevu —0,8, v Zagrebu, Beogradu in Skopju —1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769,3 mm, temperatura je znašala —2,4.

— Sklad mege Zupana. Ciril Metodov družbi so poslala za msgr. Toma Zupana sklad podružnica: moška podružn. Maribor 1000 Din, podružnica Kranj nadalje 1200 D. Lepa hvala! Zbirka znaša skupaj 20.000 Din.

— Detonator pri Celju. Te dni so našla dekleta iz Pečova pri Štorah na poti proti Lecarjem na zasneženi stezi truplo novorojenčka ženskega spola. Trupele so obducirali in ugotovili, da je otrok zmrazil. Brezrečna mati, katero išče policija, je otročica na najbrž vrgla v sneg, da bi se ga odkrižala.

— Poskušen samomor mlade Rusinje v Zagrebu. Včeraj se je hotela v Zagrebu zastuprili s sublimatom mlade Rusinje, 20letna Tatjana Poljakova, paseb. uradnica iz Novega Sada. Roman mlade Rusinje je nenavad. Tatjana, rodom iz Tiflisa v Gruziji, je morala bežati pred bolješvicu v Jugoslavijo. V Novem Sadu se je nedavno poročila, ker je pa bolehalna na pljučih se je hotela te dni odpeljala v Ptuj, kjer so jo sprejeli na brezplačno zdravljenje. V Zagrebu je izstopila, hotelek prestopila na mariborski vlak, ki ji je pa pred nosom odpeljal. Zato je moralna ostala v Zagrebu. Nekaj stara ženica jo je odvedla v prenočišče, kjer so jo pa okradli. Ukradli so ji več denar in listine. Brez vsakih sredstev je ostala v Zagrebu in ni mogla nazaj k morzu, niti v ptujsko bolnico. Vsa obupana je segla po sublimatu. V bolnici so ji izprali zlodej in je že izven nevarnosti. Ruski emigranti v Zagrebu so zbrali za njo toliko denarja, da se je lahko vrnila v Novi Sad.

Olga Čehova

v monumentalnem filmiskem veleledu tražiške in groze.

KINO »DVOR«

— Brat zadavil sestro. V selu Popovu pri Bjelini je bil te dni izvršen strašen zločin. Nedavno se je v selu vrnil Branko Bajlovč, ž njim pa tudi njegov prijatelj Stevan Denič. Ker Branko doma ni mogel dobiti zaslушки, se je hotel polasti sestrična gimate. Prigovarjal je prijatelj, da bi sestru z družnimi močmi umorila. Denič je bil takoj pripravljen na zločin, zahteval pa je 5000 Din odškodnine. Nekega večera sta posetila sestro Jovanka. Prinesla sta s seboj literiranja in vsi trije so bili prav dobre vojne. Nenadoma je skočil Denič k Brankovi sestri in jo začel daviti. Dekle je bilo le močno in je napadala počnilo od sebe. Najbrž bi se je posrešil ostresti se nasilja, da mu ni priskočil na pomoč njen lastni brat. Oba sta začela nesrečno Jovankovo daviti in jo končno zadavila. Po zločinu sta sestro vrgla v vodnjak. Drugo jutro je odšel Branko na orožniško postajo in prijavil, da se je njegova sestra preveč napila in v pijanosti padla v vodnjak. Orožniški so mu pravno verjeli, toda obdukcija trupla je pokazala, da je bila sestra zadavljena. Oba zločince so prijeli. Sprva sta trdrovratno tajila zločin, končno sta pa vse priznala. Izročili so jih.

— S kozama po svete. Te dni je prispel na Dunaj dalmatinski svetovni polniči v vozilom, ki ga vlečeta dve kozi. Na Dunaju je mož seveda vzbudil splošno senzacijo. Z Dunaja odpotuje v Prago, od tu pa preko Nemčije v skandinavsko deželo.

— Brata ubil v silobranu. Stevo Tomič iz Žabara pri Brškom se je lani oženil z dekleton, ki je imelo že nezakonskega otroka. Sosedje so mislili, da je Stevo zatishen eno oko, pa so se zmotili. Nekega dne je bil z ženo na obisku pri bratu Mirku. Nenadoma je začel ženo zmerljati in pretepati. Brat je zahteval, naj se v njegovi hiši достојno vedeče, ne tripi, da bi zemelj pretepal. Steva je dejal, da lahko počenja z ženo, kar hoče, na kar ga je brat postavil pod kap. Jezen je odšel Stevo domov, vezel sekiro in se vrnil v Mirkovo hišo. Skočil je s sekiro nad brato, ta pa je bil urnežji. Izvili mu je sekiro iz rok in ga udaril po glavi. Težko ranjen se je Stevo zgrudil. Mirk je takoj prepeljal v bolnico, toda vsaka pomoč je bila zmanjša. Stevo je umrl, brat se je pa te dni radi prekoračil silobranom zgovarjal pred sodiščem, ki ga je oprostilo.

Iz Ljubljane

— Megla v Ljubljani. Včeraj smo poročali o gosti megli, ki leži nad Zagrebom že teden dni, dočim smo imeli dosedaj v Ljubljani lepo solenočno vreme. Včeraj pa je tedi nad Ljubljano ležala prava londonska megla. Promet je bil zelo otežkoen in so moralni zlasti avtomobilisti voziti počasi in oprezno, stebe bi bile nesrečne neizogibne.

— IJ Priveditev Ciril-Metodove I. ljubljanske moške in ženske mestne podružnice v Narodnem domu na predvečer sv. Trdn kraljev je zelo uspela. Vsi prostori Sokolske televadnice so bili zasedeni. Priveditev so posetili priatelji C. M. družbe in sama eliti na gospoda. Med njimi smo opazili podbana g. dr. Pirkmajera, g. Župana dr. Puca, davoriano domo gospo dr. Tavčarjevo, občinskega svetnika g. Likozaria, vseučiliščne profesorje in kar nas najbolj veseli, prav lepo Število naših visokošolcev in drugih dijakov, kar je znak idealnega pokreta naše mladine. Mladi pari so rajali ob zvoki Merkurjevega dancing-banda do ranega jutranja.

Poslušalci so se odlično strotovnjaku zahvalili z željo, naj čeprav zoper spregevori še o drugih lepoticah vrtov.

— IJ Privedanje v »Pravniku«. V soboto dne 11. januarja t. l. bo nadaljeval na seštanju društva »Pravnik« g. apelacijski sodnik dr. Edvard Pajnič svoje zanimivo predavanje: »Sreska kot kazenska sodišča po novem kazenskem postopku«. Predavanje se bo vršilo točno ob 6. popoldne na sodišču v Ljubljani, soba št. 79, in vabi k obilni udeležbi odbor.

— IJ TKD Atena hazena sekacija. Vse članice v petek ob pol 8. na trening. Obvezno za vse! — Trenér.

— IJ »Soča«. V soboto dne 11. t. m. v saloni pri Levu — predavanje.

Pomnite!
Žena v plamenu

(Olga Čehova)

Samo v KINU »DVOR«

Iz Celja

— e Nedelja v celjskem Mestnem gledališču. Agilno mariborsko Narodno gledališče, ki je vprizorilo sinoči v celjskem Mestnem gledališču krašno Klabundovo kitajko igro »Krog s kredoc, bo gostovalo v nedeljo 12. januarja zopet v Celju in sicer z 2 predstavama na kar v prvi vrsti opozarjam okoliško prebivalstvo. Popoldne ob 16. uri (4) bo bo igrali Mariborčani Dobovščkov v divljem. Izvorno komedijo »Radikalna tura«, zvezč ob 2. ur (8) krasno in mejo licenčno opereto »Orlove«. Vstopnice v predprodaji v knjigarni Gorjčak & Leskovšek. Upamo, da bodo celjani na olini vse hranci uživali.

— e Um se je omræčil. V torej zvezč se je na tukajšnjem kolodvoru ob prihodu popoldanskega ljubljanskega osebnega vlačnika nemadoma omræčil um mlajši uslužbeni nekajega celjskega urada. V napadu hipne blaznosti se je začela sezuvati in slatiti, kar pa so ji preprečili železniški uslužbeni in poklicani stražnik. Dekle je bilo spravljeno v domačem oskrbi, kjer si je stanje že zlobljalo, tako ni bil potreben prevzec v bolnično ozorenje umobolnino.

— e Noge so mu zmrzale. V celjsko javno bolnico je bil sprejet v zdravljenje 46-letni dinar Stefan Pušnik iz okolice Mozirja, kateremu sta pri rezanju in pripravljanju rezance za živino primrili oblike, v katerih so nogi klobili na domačem dvorišču. Pušnik je namreč pri delu del neprimenljivo delj časa na tem polju, koliko živino premrečil, da bi stopali na nogah zmrzli. To je letos pač prvi primer zmrzanja v naših krajih.

— e Aretrita Venerina svečenica. Včeraj ponoc je bila med revizijo tukajšnjih javnih prenočišč v nekem hotelu v mestu aretrira 29-letna brezposelnica natašarka Nežika P. iz Maribora, katero so zalobil z nekin manjšim. Na policiji je povedala, da je imela nahto lastno sobo, vendar je šla raje prenočeval proti primeremu zmesku k službenemu, ljubljenski željnemu hotelskemu gostu. Priznala je tudi, da se preživlja zadnjih čas izključno le s tajno prostitucijo, ki ji donača prav lepe dohode. Izročena je bila sodišču.

— e Aretrita Venerina svečenica. Včeraj ponoc je bila med revizijo tukajšnjih javnih prenočišč v nekem hotelu v mestu aretrira 29-letna brezposelnica natašarka Nežika P. iz Maribora, katero so zalobil z nekin manjšim. Na policiji je povedala, da je imela nahto lastno sobo, vendar je šla raje prenočeval proti primeremu zmesku k službenemu, ljubljenski željnemu hotelskemu gostu. Priznala je tudi, da se preživlja zadnjih čas izključno le s tajno prostitucijo, ki ji donača prav lepe dohode. Izročena je bila sodišču.

Predavanje o liliyah

Podružnica sadarskega in vrtinarskega društva v Ljubljani prireja vsako zimo po eno predavanje na teden v šoli pri Sv. Jakobu ter tako najučinkoviteje razširja ljubljene do gojitev cvetlic, ki le korak k estetski izobrazbi. Kako daleč smo na tem polju, koliko srčne kulture ima naš narod in kako veliko potrebu po lepoti čutiči vse sioši, nam na jašnje dokejati velika udeležba pri teh predavanjih.

Najbolj privlačna so seveda predavanja o cvetličah, saj vendar v Ljubljani skoraj ni družine, ki bi gojila vsaj nekaj rastlin, koliko pa Ljubljana pokupi cvetlic za šopke, se pa lahko vsako jutro preprečimo na Vodnikovem trgu, kamor vrtinari in kmetje pripeljejo ogromne množine poljskih in vrtinjih cvetlic, da si neščani z njimi okrasejo stanovanja.

Ni torej čuda, da je tudi sinoci privabilo predavanje vodje mestne vrtinare g. Antonia Lapa toliko poslušavel, da je bila vodnjana polna. Govoril je o lilijah, ki so našem narodu že od nekdaj ljube in počitalo pod vplivom Amerike vsak dan bolj priljubljene. Vso krasoto njih elegantnih oblik od všikitih cveteljev, fino oblikovanih listov, pa do cvetov nadkorakativneje ornamentalne oblike in najapartenjsih barv v čudovito harmonični skladnosti nam je pokazal na dobrih sklopčnih slikah, da so se vse poslušalci vneli za te čudežne prirodne lepoty. Pod vplivom poljskih lilijs, katerih so se vodnjici načrtevali, so se počitljivo počitljivo zadržale v vodnjakih, katerih se ne smeta s oklepali, se nanašajo na leto 1928. V mestni klavnicni na Plavžu se je v minulem letu zaklalo 1040 krov v volov (1080), 393 telet (476), 655 prašičev (609), 58 ovac (29), 94 zagnjet (230). Uvozilo pa se je raznovrstna mesa, klobus, salami in razne mesne izdelkov. Številki, ki jih prinašamo v oklepalih, se nanašajo na leto 1928. V mestni klavnicni na Plavžu se je v minulem letu zaklalo 1040 krov v volov (1080), 393 telet (476), 655 prašičev (609), 58 ovac (29), 94 zagnjet (230). Uvozilo pa se je raznovrstna mesa, klobus, salami in razne mesne izdelki. Številki, ki jih prinašamo v oklepalih, se nanašajo na leto 1928. V mestni klavnicni na Plavžu se je v minulem letu zaklalo 1040 krov v volov (1080), 393 telet (476), 655 prašičev (609), 58 ovac (29), 94 zagnjet (230). Uvozilo pa se je raznovrstna mesa, klobus, salami in razne mesne izdelki. Številki, ki jih prinašamo v oklepalih, se nanašajo na leto 1928. V mestni klavnicni na Plavžu se je v minulem letu zaklalo 1040 krov v volov (1080), 393 telet (476), 655

Marcel Proust

28

Seržant Diavolo

Roman

Veste, polk... to je pravzaprav močna rodbina. Dokler ne zvezm vseh podobnosti, ne bom mogel mirno spati. V Karoku imam najboljše prijatelje in dobre predstojnike. Kdo ve, če so še živi.

Yveta, kateri je bil sel grofa de Royaljoie že pri prvem posetu močno všeč, je seveda verjela seržantu bajki.

Misljam, da moja botrica ni dobila nobenih vesti iz Maroka, — je odgovorila prijazno. — Toda točno vam ne morem povedati. Najbolje bo, da jo sami vprašate. Morda vam bo vedela povedati kaj več.

Maxime de Frileuse je salutiral in vstopil v grofijo stanovanje. Bil je zopet v salončku, kjer je pred dnevi slišal pogovor med grofico in njenim hčerkom.

Poklonil se je grofici in ji pogledal v obraz. Takoj je opazil, da z njo ni vse v redu.

Monika je bila bleda in vsa se je tresla. Sedela je v naslanjanju in zdelo se je, da se boji celo vstati. Jasno je bilo, da si prizadeva sprejeti seržanta po svoji starci navadi prijazno.

Nekaj časa je govorila o tem in onem. Zdolo se je, da bi najraje ne slisala svojega glasu, kajti med pogovorom se je večkrat ozrla na vrata, kateri da nekoga pričakuje.

In čim je začela najmanjši ropot, je znova zadrhtela. Ker je pa mislila, da mora biti vprito moževska vojaka diskrētna, je napenjala vse sile, da ne počake, kaj jo tako vznemirja.

Yveta, ki je bila še mila in za svoja dečja zelo samostojna, ni imela nobenega povoda posnemati rezerviranosti svoje matere.

Stopila je k njima in posegla v pogovor. Im ne da bi mogla grofica in seržant slušati, kaj namerava povedati, je dejala:

— Dobro, da ste prišli, gospod seržant! Z botrico sva bili v velikih skrbih.

— V skrbih? — se je začudil Maxime de Frileuse.

— Da, v tem hotelu se ne čutiva varne.

Misljam, da se po nepotrebnem bojita. Hotel »Imperia« je zelo dobro zaščiten, sodeč po vratarju, ki skrbno pregleda vsakega tujca in ga vpraša, po kaj je prišel, predino mu dovoli vstopiti.

Ce bi bil bogat, bi vzel gospoda Karla za hišnika.

Yveta se je nasmehnila, toda smehljaj je izginil z njenega obraza, ko je priponila:

— Rada bi se strinjala z vami, gospod seržant, pa ne morem. Glejte, ker ste najni prijatelj, ker ste se borili na istih bojiščih, kakov polkovnik, vam hočem povedati, kaj naju tare.

Srcoč sva prišla, kakov običajno, v jedilnicu k večeri. Čim sva povečevali, je botrica izjavila, da ne pojde v salon, češ, da se ne počuti dobro. Hotel se je vrnil v svoje stanovanje, da se odpocije.

Odsli sva torej takoj v stanovanje, kjer sva opazili, da je nekdo v njem.

— Kaj poveste!

— Zagledali sva pred seboj senco. Opazili sva tudi, da nekatera stvari, ki ju rabiva vsak dan, niso bile na svojem mestu.

Naj vam navedem primer?

Pred dobrimi tremi urami sem poživila tu na mizico pri oknu knjige. Našla sem jo na kamnu. Z botrico sva se zelo prestrašila.

Maxime de Frileuse je namršil obrvi. Hoteč pomiriti dražestno Yveto, je dejal:

— Morda ste se pa zmotili. Strah ima velike oči.

— Ne, ne, z botrico nisva halucinali. Nekdo je bil tu, o tem sem trdno prepričana.

Seržant Diavolo je malo pomisil, potem je pa vprašal:

— Ali bi se počutili z milostivo gospo varnejše, če bi ostal vso noč v predobi vajinega stanovanja na straži? Stati na straži je že itak moj pošklic. Zagotovljam vaju, da bi mi bilo zelo ljubo, če bi mogel bedeti nad vama.

— Ne, ne, preljubezni ste, gospod! — je odgovorila Yveta. — Nenčeva zlorabljal vaše prijaznosti. Samo eno prošnjo imava: ostanite še nekaj časa tu. Kmalu preide najin strah in prepričana sem, da bova mogli mirno zaspati.

Maxime de Frileuse se je poklonil v znak soglasja. Čim se je pa ozrl na Moniko, je spoznal, da mora spregovoriti z nesrečno ženo in jo potolažiti. Že je, da bi grofica de Royaljoie uganila, zakaj mu je njena usoda tako pri srcu in da bi mu dovolila zavzetiti se za njo.

Za nesrečno Yvetino mater je bil še vedno malo zanimal podčastnik tujskih legije. Ni torek mogel upati, da mu bo sama odkrila tajno, katero je tako skrbno skrival.

Razen dražestne Yvete in brezvestnih izkorisčevalcev, ki so hoteli uničiti njen zakonsko srčec, ni nihče poznal njenje žalostne preteklosti. In Monika še pomisila ni na to, da bi komu povедala, kaj jo teži.

Maxime de Frileuse je torek opustil nado, da bi mogel postati zaupnik in zaveznik grofice de Royaljoie. Bil je pa prepričan, da ga usoda ni zaman priveldila k tej preganjani in obupani zensku.

Sicer je pa bil seržant dovoli dober psiholog, da je opazil, da že njejova navzočnost sama zadostuje za pomirjenje Monike in Yvete.

Odklonili sta sicer njegovo ponudbo, toda z odslovitvijo se jima očividno ni mudilo. Nasprotino, prosili sta ga, naj sede. Namenoma sta ga zadovoljili. Prosili sta ga, naj pove vse, kar ve, o vojni v Maroku. Zdolo se je, da zelo radi kramljata z njim.

A ko je začel seržant Diavolo med pogovorom navdušeno govoriti o svojem poveljniku grofu de Royaljoie, je dejala Monika Yveti :

— Pojdji v mojo spalnico, dušica... Tam najdeš na kamnu zadnjio polkovnikovo fotografijo. Prinesi jo, da jo počasno posređa.

Minila je minuta... Yveta se je vrnila s praznimi rokami.

Monika in seržant sta jo presenečeno pogledala, kajti bila je mrtvaško bleda. Hotel se je spregovoriti pa ni mogla.

Sklenila je roke na prsih, kakov da hoče zadržati močno utripanje srca.

Slednjič je premagal razburjenje in spregovorila z drhtečim glasom :

— Nekdo... je... v spalnici.

— Kaj pravite? — je vzkluknil Maxime.

Od strahu omeljevaloča Yveta je odgovorila:

— Je... tam... nekdo... črna postava.

Seržant Diavolo je vedel dovoli.

Enem skoku je bil v sosedni sobi.

Toda čim je planil v sobo, je ugasnila luč. Beatricin brat je imel za seboj življene, polno pustolovščin. Zato se tudi nenačne teme ni bal. Ni kaže prisiliti, da bi se vrnil.

Zdaj je bil prepričan, da je bil strah grofice de Royaljoie in njene hčerke upravičen in da je govorila Yveta resno. Nekdo je se bil skrivjal splazi v stanovanje polkovnikove žene. Moral je biti zločinec.

Maxime je trdno sklenil zgrabiti prednica in izročiti ga roki pravice.

Razprostral je roke in planil naprej. Kritil je z rokami po temi, da doseže zločinca, ki je v javnih prostorih zelo dolgo prepovedana. Največ zaslug, da se je število kadilcev tako pomnožilo, ima šteta v vojni. Vojaki so zanesli to razvado v vse dežele, po katerih je divjala vojna vilira.

Seržant je vedel, da je vsaka sekunda dragocen. Vsaka izgubljena minuta je pomnila mnogo. Vodil ga je instinkt. Vedel je, da se prizaga električna luč navadno pri vratih. Zato je krenil proti vratoru. Hotel je pričigati luč, da bi mogel zasatičiti zločinca.

Že je bil pri vrati. Iztegnil je roko in prizgal luč. Zasvetilo se je, toda v naslednjem hipu je zaprasketalio in zopet je bila tema. Seržant je takoj vedel, da ima opraviti s spremnim zločincem. Boječ se, da bi ga utegnili zasatiči, je lopov pretrgal nekaj žic in nastal je kratek stik. Kontakti so pregoreli in del hotelja se je pogrevnil v temo.

Toda ko se je zasvetilo, je Maxime de Frileuse opazil strahotno postavo v črnem trikotu. To je klasična obleka zločincev, ki kradejo in morajo po hotelih.

Seržant je dobro vedel, da se mora požuriti. Planil je na zločinca in ga na vso moč stisnil čez prsa.

V temi je nastal boj na življene in smrt, med katerim je Maxime opazil, da nimam opraviti z moškim, temveč z žensko.

Čim je to spoznal, je bil prepričan, da bo zmagal. Bil je dovoli močan, da ukroti to žensko. Zgrabil jo je in jo hotel položiti na dla. Neznanka je bolestno zastokala. To je bilo edino znamenje slabosti.

Maxime de Frileuse je stisnil zobe in zammiral:

— Te že imam!

Toda komaj je izgovoril te besede, je začutil silno bolečino in zločinko je moral izpustiti. Zapetje mu je zahala kri.

Hitro si je opomogel od presenečenja. Hotel je na vsak način dohitil zločinko, ki je izrabila ugoden trenutek in zbežala.

Toda vrata so se odprla in takoj zopet zaprla. Črna postava je izginila v temo, kakor da se je udrala v zemljo. Maxime je zmanj keril z rokami po zraku. Zločinke ni bilo več.

Maxime de Frileuse je v nagliči pozabil, da je ranjen. Hotel je planiti za bežečo zločinko, toda v istem hipu je planila v sobo Monika de Royaljoie in vprašala z drhtečim glasom.

100 letnica cigarete

Prvo cigareto je napravil pred 100 leti egipčanski vojak v Siriji

Pipa in cigare se vedno bolj umikata cigaret

Vsi strasti kadilci cigaret bi morali te dni praznovati pomemben jubilej — stoletnico prve cigarete. Cigaretto so v primeru s pipami in cigarami še vmlade. Od primativnih cigar, katere so kadili Indijanci v času Kolonialnega prihoda v Ameriko, in od glinastih indijskih pip do elegantne cigarete je minilo več sto let. Znano je, da so po Kolumbovem povratku iz Amerike cerkvne in posvetne oblasti kadilce kruto preganjale. Še začetkom 18. stoletja so posvetne oblasti strogo nastopale proti kadilcem, toda ne več iz moralnih, temveč iz varnostnih ozirov. Zaradi nevarnosti požarov je bila kajta na javnih prostorih zelo dolgo prepovedana. Največ zaslug, da se je število kadilcev tako pomnožilo, ima šteta v vojni. Vojaki so zanesli to razvado v vse dežele, po katerih je divjala vojna vilira.

Serijski izgledi princes

Poroka belgijske princesse Marije José z italijanskim prestolonaslednikom Umbertom je zopet opozorila svet na prince in princese. V Evropi jih je ostalo po vojni malo, ki bi mogli slediti primeru bodočega italijanskega kralja in kraljice. Pravljice bodo menjane s kraljim sploh izginele, kajti zadnjih 15 let se je v Evropi marsikaj izprenačilo in število pravih princev in princesov je močno padlo.

»L'Europe Nouvelle« je zbrala podatke o vseh princih in princesah, ki prihajajo v poštev za poroke med direktnimi potomci evropskih vladarjev. V Evropi sta samo dva prestolonaslednika, ki sta utgneta ozentiti v sicer angleški in danski. Boris bolgarski je že sam vladar in se menda sploh ne misli ozentiti. Princez, godinil za možitev, je pa v Evropi šest in sicer Giovanna italijanske, Beatrix španske, Illeana rumunske, Julianu, edino hčerko holandske kraljice, Ingrid, nečakinja danskega kralja, in infantka Marija Kristina španske, ki pa še ni stara 18 let. Princeze imajo torej malo izgledov, da bi postale kraljice.

Igra s smrto

21letni J. Bartoček iz Petralva pri Moravskem Ostravi se je vrnil od vojne in v nedeljo posetil svojo ljubico, 18letno Marijo Frankovo. V Šali je početnil ljubica fantu iz čepa revolverja in pomerila na svojo mater. Fant je revoval iztrgal iz rok in pomeril v Šali na mno. Nadomoda se je revolver sprostil in krogla je zadela dekleta v levo roko. Marija je kriknila in se zgrudila na posteljo, kjer je običala mrtvo.

Bartoček je planil iz hiše, češ, da gre po zdravniku. V resnicu je pa odšel domov in domači so tako opazili, da s fantom ni vse v redu. Preoblekel se je, napil vode in odšel. Ker ga dolgo ni bilo nazaj, sta ga šla brat in svake iskat. Našla sta ga težko ranjenega za skedenjem. Prenesla sta ga v sobo, a še predno, je prišel zdravnik, je fant umrl. Čudno naključje je hotelo, da se je odigrala tragedija mladih zaljubljencev istega dne, ko so pokopavali v vasi Františka Špetika, ki se je ustrelil, da bi se mu ne bilo treba vrniti z doposta k vojakom.

DOBRO DELO.

Sinček se baha za mizo pri obedu, da je pravkar opravil nekaj koristnega. »Kaj si pa naredil?« vpraša oče. — »Psa sem spustil z vorige, da sta stari gospod in gospotka na postajo. Drugače bi bila vlak zmrudila.«

VAJA MOJSTRE PORAJA.

»Makso, če se boš vedno tako lagal, nikoli ne postaneš načelnik velike tvrdke.«

— »O gospod Šef, saj hočem posteti samo potnik naše tvrdke.«

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Platlo se lahko tudi v znakah
Za odgovor znakom! — Na vprašanja bres znakom ne
odgovarjamo. — **Najnani oglas** Din 5 —

Zelegnato vino

Iekarnaria dr. G. Piccoli-ja
v Ljubljani! krepač, oslabile, malo-
krvne, odrasle in otroke. 87-L

20odstotne kronske bone

kupuje Pučka Štedionica, založeni
zavod d. d., Osijek, Desetična ul.
27. 110/L

DRVA

PRÉMOG KOKS
pri družbi »Kurivo«, Dunaj-
ska cesta št. 33. — Javna
skladišča. Tel. 3434. 11-T

Inventar za pekarijo</b